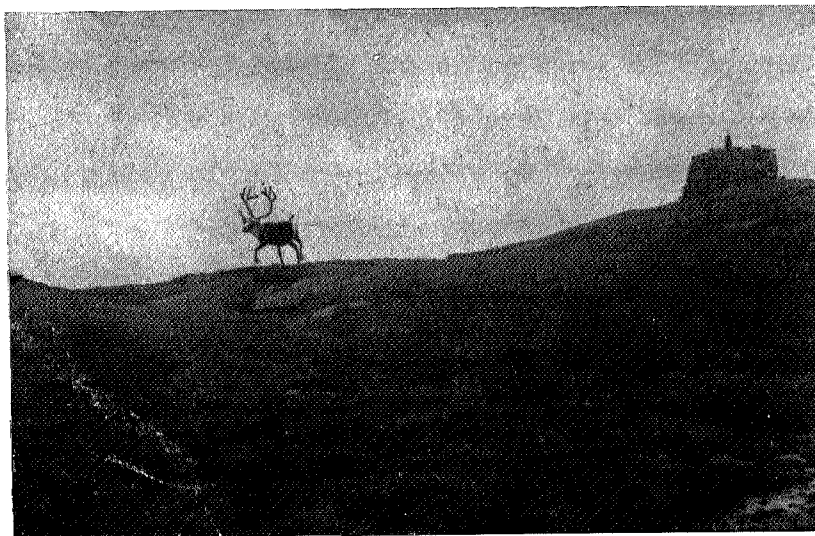

3 trykkplater utarbeides direkte på aluminium en vann- og bretoneplate og en skyggeleggings-fjelltoneplate.

N. G. O. har en maskin, som stempler navn og karttegn direkte i kobberplaten, og en som graverer kurver i kobberplaten. Begge er norske oppfinnelser og konstruksjoner.

Det ferdige kart blir etter noen år foreldet. Ny bebygging og nye kommunikasjoner kommer til, og navn forandres. Kartet må derfor revideres. Vanlig foregår revisjon i marken etter hvert 5., 10. eller 20. år etter vedkommende områdes beliggenhet i forhold til tettbebyggelsen. De nye fargekartet letter i høy grad revisjonens utførelse på trykkplatene. Terreng- og vannsystemplatene blir som regel uberørt av revisjonen.

K. S. Klingenberg.

Ved Storkluken grenserøys

Oscar A. Johansen

Ødemark.

Når kulturen og mekanismen blir for innpåsliten, søker man naturen. Det primitive. Og fjellet med flyer, ur og tind, med sildrebekker, myrhull, vatn, trekker lik en veldig magnet. Entusiasten trenger seg dypere inn — i mystikken og romantikken for om mulig å få flere erfaringer lagt til sin viten. Men lar naturen seg avlure noen hemmeligheter? Nå, helt utleverer den seg ikke.

Noe er det som kaller og drar der inne på de nær sagt endeløse fjellvidder, der ensomheten og stilheten er overveldende. En forunderlig, uimotståelig makt! — Vidda er selsom og som været omskiftelig: smilende og bydende, truende og krevende, lekende med liv som den fosterer, inspirerer og tar etter forgodtbefinnende. Den kan fortelle om menneskers lykelige liv der inne om sommeren og om enkeltes sørgelige endeligt i forrykende uvær vinters dag.

Sommer, sol og fjell... deri ligger forjettelsen for den som en gang har fått smak for det mektige rike, det er faktorene for liv og trivsel av hva en måtte høste og nyte for så å leve på skjønn inntrykk og minner en kuldeperiode igjen til neste soltid.

— — —
Viddas hav — hva gjemmer det? Sola glir ned over vatnet, og der vaker fisken — ring i ring. Ørreten blinker når den hales inn, den er av et lyst slag her i sjøen. Myggen er uforskammet, men plagen tilgis, for alle timelige ergrelser glemmes i det fri. Man blir overstimulert av kaffe og tobakk så en får ikke sove, men en slik natt bør man helst også være våken og leve med i stemningen. Tankene

Fra Stordalen mot Kluken

Oscar A. Johansen

svirrer sløvt. De dagligdagse problemer og politikk er fjerne begreper. Bryr man hodet med den slags, kommer vel tankene også ut på viddene! Ens tanker fødes ikke til full forståelse — iallfall ikke om selve vidda, den forblir hemmelighetsfull og majestetisk. Slik er villmarksnatten, den lykksaligste.

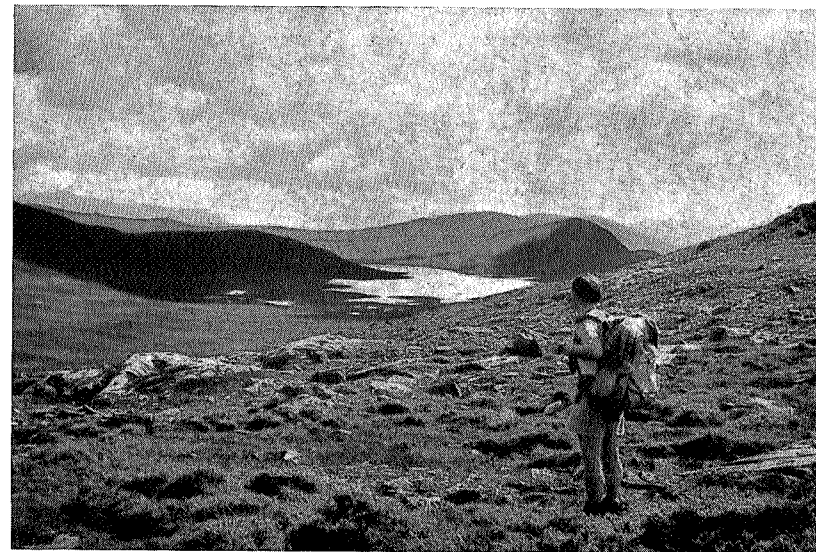
— — —

De uhyre flyer synes å strekke seg i det uendelige — —. Her ferdes folk i år, tro sist det hendte, når blir det neste gang? Har det tilhold under moseteppet? Der bidrar fjell-loen også med melankolske, monotone fløyt, moll, — ensomhetens musikk. En sær stemning, fred, frihet.

Og her! Mon dette sted noen sinne før er betrådt av menneskefot?

— — —

Der brer seg en glenne mellom to fjellpartier, en formasjon av frodig gras, buskas og dvergbjørk. Hva — en nedlagt setervoll? Jo,

Fra Ramskaret mot øst

Henry Iversen

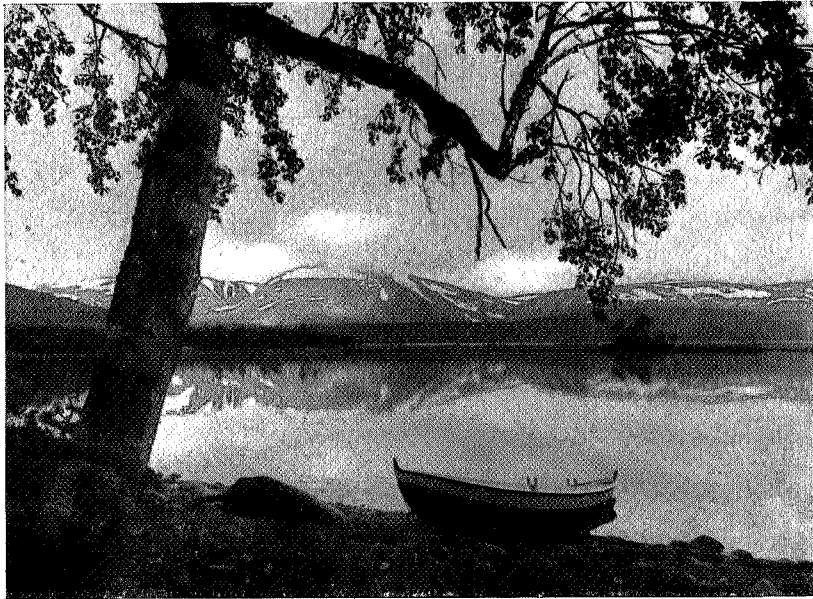
den er beslaglagt av villmarken. Men en gang var her nok ikke så øde, det kan være sytti år, kanskje mer, siden sist man setret. Stua er i elendig forfatning, taket og veggstokkene delvis ramlet ned. Av fjøset er det bare noen kvarv igjen, mens en stein- og jordhaug nedunder bakken viser å ha vært melkbu. Tross alt — her skal spøke også — er vollen god å ty til i ruskevær, for løa er i bra stand.

Overnaturlige krefter? Huser ruinene i ødet noe slikt til skrekk og advarsel for nutidens eventuelle gjester? Nei, fantasien begrenser seg til å kretse om det gamle, koselige seterliv, en «hører atter bjeller og lurlokk ved kveld». Her er hyggelig, det er saken. Hvorfor gjør man seg ikke mere nytte av sånne «atlagtvoller» nu for tiden? Den gamle voll rasert av ødets reaksjonære lune, skjuler nettopp en menneskelig trygghet. Et besøk her hører friluftslivet til, likesom dette er et viktig ledd av livet å leve, i hvert fall for fjellelskeren som allerede fra første stund blir vidd til en særlig frisk og livgivende ånd — en blest fra sitt vordende eldorado.

En nemhet av fjelleventyret ligger i atmosfæren etter at sol er gått

ned. Snart ligger en og drømmer — om vidda. Har den rent maktstjålet en, bergtatt? Overtro hørte forfedrenes kultur til og er ikke forening med nutidens; men kanskje er det det nedarvede instinkt i en som gjør fjellet den dag i dag til en hildring. Ett er sikkert: man ser til vidda i ærbødig aktelse og elsker den. Vidda er alles frie rike. Og når sola på nytt kaster strålene sine over det vakre moseteppet, stiger ens mot og vitebegjærighet om ødemarken igjen og en får lyst til bare å gå — gå over alle vidder...

Ludv. Eggen.

Majavatn

J. Johansen

På taket av Trøndelag.

I store trekk kan Trøndelag sammenlignes med en vinkelbygning hvor fløyene åpner seg mot nordøst og vest. Dette forklarer en god del av værlaget i Trøndelag, men takket være den «hekk» av høye fjell som Hemne og Fosen er fylt av, blir det lunt i det store fjordbekken som Golfstrømmen stadig pumper varmt vann inn i. For så å bli i bildet vil vi tenke oss en tur opp på vestfløyens tak og her møter vi Dovre med Snøhetta som mønets høyeste punkt. Ja, i lange tider gikk Snøhetta for å være Norges høyeste fjell. I historien forekommer navnet Dovre fra de eldste tider og får sitt mest hedrende uttrykk på Eidsvoll i 1814 gjennom de vakre ord: Enig og tro til Dovre faller. For den som vil besøke Trøndelag sydfra og ikke vil nytte sjø- eller luftveien er Dovre ikke til å komme forbi.

Det lønner seg å stanse heroppe på taket av flere grunner. Vi er her i et av landets tørreste strøk — et forhold som alle fotturister setter stor pris på. Vi har her merkelige ting å vise av landets fugleliv — Fokkstumyrene. For den som interesserer seg for plantelivet vil en tur til Knutshø være av overordentlig stor nytte, og til for få år siden hadde vi også her en severdighet i dyrelivet — moskusoksene på Dovre. Og her er vi ved kjernen i denne lille artikkelen: et intervju med mannen som hadde oppsynet med disse moskusoksene — John Angard fra Dombås. Han er gårdbruker av fag og hans hobby er friluftsliv. Dette har han omsatt i praksis, slik at han er jakt- og fiskeoppsyn for staten.

Slik kom han da også i kontakt med 10 moskusdyr som i